

17/07/2024

ט"ד אסף דוק 077-5006206

ת. 052-6885006

העסקת והלנת שוהים בלתי חוקיים (שב"חים) בישראל

שהייה בלתי חוקית במדינת ישראל מהווה עבירה פלילית שדינה עונשי מאסר וגירוש לארץ המוצא. יחד עם זאת, עבירה זו חמורה פחות מאשר אזרחי ישראל שהסיע, הלן או העסיק את אותם שב"חים. עו"ד אסף דוק מסביר אודות ההליך הפלילי שנפתח נגד אזרחים ישראלים שהלינו, העסיקו או הסיעו שוהים בלתי חוקיים.

מדינת ישראל מתמודדת מאז הקמתה בהישרדות קיומית ולחימה יום יומית על שטחיה. מסתננים בלתי חוקיים במדינה מערערים את המצב הביטחוני והכלכלי ועלולים לגרום לנזקים בלתי הפיכים. ארץ ישראל נמצאת במקום אסטרטגי על מפת העולם ועשויה לסבול מהסתננויות בלתי חוקיות של אזרחים משלושת היבשות המקיפות אותה; אפריקה, אירופה ואסיה. על מנת להתמודד עם המציאות המאיימת כנסת ישראל חוקקה בשנת 1952 את **חוק הכניסה לישראל** בכדי להגן על אזרחיה מפני מפגעים בלתי חוקיים ובעיקר מפני מפעילי טרור. המפרים את חוקים אלו עוברים עבירה פלילית שהעונשים המוטלים בגינה הם מאסר מאחורי סורג ובריה וקנסות.

מה העונש בגין שהייה בלתי חוקית בישראל?

לפי סעיף 12(1) לחוק הכניסה לישראל, אדם הנכנס לישראל או יושב בה בניגוד לחוק דינו **מאסר שנה**. במידה ונחשדת או הואשמת בכך כדאי לפנות במייד לעורך דין פלילי מומחה בתחום בכדי שייצג וילוה אותך בהליך הפלילי. עו"ד פלילי הבקיא בדינים יכול לפעול באופן עיקש ובלתי מתפשר למען חפותך.

אילו שוהים בלתי חוקיים יכולים להסתנן לישראל?

תושבים פלסטינאים יכולים להגיע לישראל באופן בלתי חוקי על מנת לחיות, לעבוד או לעסוק בפעילות עבריינית בשטחי ישראל כמו סחר בסמים, אמל"ח, פעילויות טרור, גניבת רכבים, התפרצויות ועוד. כמו כן, לישראל יכולים להסתנן פליטים מאפריקה מארצות כמו אריתריאה, סודן, גאנה ועוד אשר ברחו מהעוני, המלחמות והרעב המצויים במדינות אלו. פליטים מאפריקה לעיתים מכונים מסתננים או מהגרי עבודה.

מדינת ישראל עשויה לסבול מהסתננות של מהגרים ממזרח אירופה ממדינות כמו רומניה, פולין, רוסיה, אוקראינה ועוד. מהגרים ממדינות אלו מגיעים לארץ על מנת למנף את עתידם למקום טוב יותר ונכנסים לישראל באשרה חוקית של עבודה או תירות אך הם משתקעים פה מעבר למזמן המוקצה להם, באופן בלתי חוקי. רבים מהם מזינים את הכלכלה השחורה בישראל על ידי עבודה בעיסוקים זמניים כמו ניקיון, בנייה, חקלאות ועוד.

הסתננויות נוספות למדינה יכולות להתבצע על ידי מהגרי עבודה ממדינות המזרח הרחוק כמו תאילנד, הודו, סין והפיליפינים שקיבלו אשרת עבודה או תייר אך נשארו לשהות מעבר למותר להם. כאשר פג תוקף האשרה עליהם לשוב חזרה למדינות מוצאם, אומנם חלקם בוחרים להישאר באופן בלתי חוקי ולהשתלב ככוח עבודה זול בשוק הבניה, בתחום הסיעודי והחקלאות.

17/07/2024

077-5006206

052-6885006

אזרח ישראלי שהשתמש בכוח העבודה הזול של פליטים אלה עלול להסתבך בפלילים ולשבת מאחורי סורג ובריח. במקרים מסוימים בית המשפט מטיל קנסות על הנאשמים, על כן ייצוג בידי עו"ד פלילי מומחה מהווה חשיבות כבירה.

מהי העסקה והלנה של עובדים זרים לפי החוק?

□ מי שמעמיד, בתמורה או שלא בתמורה, **מקום לינה** לרשותו של תושב זר שנכנס לישראל שלא כדין או שיושב בה שלא כדין, או מסייע בתמורה או שלא בתמורה, לתושב זר כאמור להשיג מקום לינה, והכול בין במישרין ובין בעקיפין, בין בעצמו ובין על ידי אחר המועסק על ידו או מטעמו.

□ מעביד **המעסיק** עובד שהוא תושב זר שאינו רשאי לעבוד בישראל לפי החוק, בין במישרין ובין בעקיפין, בין בעצמו ובין על ידי אחר המועסק על ידו או מטעמו.

מה העונש בגין הלנה של שוהה בלתי חוקי בישראל?

לפי סעיף 12ב(א) לחוק הכניסה לישראל הדין בגין לינה ברשותו של אזרח בישראל של תושב זר או מי שסייע לשוהה הבלתי חוקי להשיג מקום לינה במישרין או בעקיפין בין בעצמו ובין על ידי אחר המועסק על ידו או מטעמו דינו **שנתיים מאסר** או קנס הקבוע בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין בשווי של 75,300 ₪. הדין עולה **לארבע שנות מאסר** או קנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין בשווי של 226,000 ₪, במידה והתבצעה הלנה או העסקה של **שני תושבים או יותר**, או במידה וההלנה התקיימה **במטרה להעסיקו** או במידה וההלנה או העסקה של תושב זר התקיימה **למשך יומיים רצופים או יותר**. במידה ונחשדת או הואשמת בעבירות המצוינות לעיל כדאי לפנות באופן מיידי לעורך דין פלילי מקצועי שיפעל למען חפותך.

מה העונש בגין הסעה של שוהים בלתי חוקיים?

לפי סעיף 12א(ג)(1) המסיע ברכב תושב זר השוהה בישראל דינו **מאסר שנתיים** או קנס הקבוע בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין בשווי של 75,300 ₪. במידה וברכב הוסעו שישה תושבים זרים ומעלה השוהים בישראל שלא כדין, במידה ונעשה שינוי ברכב לרבות הוספת מתקן בכדי להסתיר את השוהים או במידה וההסעה נעשתה במסגרת שירותי הסעה שמטרתם לאפשר כניסה לישראל או שהייה בה לא כדין, העונש עולה **לשלוש שנות מאסר** או קנס פי ארבעה מהקנס הקבוע בסעיף 61(א)(3) בשווי של 301,200 ₪. כדאי להיוועץ עם עורך דין פלילי במידה ונחשדת או הואשמת בעבירת הסעת שוהה בלתי חוקי.

מה העונש בגין העסקה של שוהה בלתי חוקי?

אדם שהעסיק תושב זר שאינו רשאי לעבוד בישראל, בין במישרין ובין בעקיפין, בין בעצמו ובין על ידי אחר המועסק של ידו או מטעמו דינו **שנתיים מאסר** או קנס הקבוע בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין בשווי של 75,300 ₪.

17/07/2024

ט"ד אסף דוק 077-5006206

ת. 052-6885006

הסנקציה המוטלת בגין עבירה זו היא חמורה ובמידה וקיימות חשדות נגדך בגינה כדאי להיוועץ עם עו"ד פלילי טרם ההליכים נגדך.

העסקה והלנה של שב"חים בנסיבות מחמירות

סעיף 3ב12(א) לחוק קובע כי במידה ונעברה עבירה של העסקה והלנת שב"ח באחת מהנסיבות המנויות להלן, דינו של עובר העבירה - **מאסר ארבע שנים** או הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשי:

(2) הלנה או העסקה של תושב זר כאמור בסעיף 12ב2(א), **למשך יומיים רצופים או יותר**.

(3) הלנה של תושב זר כאמור בסעיף 12ב2(א) **במטרה להעסיק**.

כמו כן, במידה ויורשע אדם בהעסקה והלנה של שוהים בלתי חוקיים בנסיבות מחמירות, **הקנס שיוטל עליו לא יפחת מ- 10,000 ש"ח**, ואם היה תאגיד: לא יופחת מ- 40,000 ש"ח, אלא אם כן החליט בית המשפט, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להקל בעונש.

חילוט כספים ונכסים למורשעים בעבירות הלנה והעסקה של שב"חים

בהתאם לסעיף 15ב12, בית המשפט שהרשיע אדם בעבירות הלנה והעסקת שוהים בלתי חוקיים לפי סעיפים 12א, 12ב2 או 12ב3, רשאי לצוות כי נוסף על כל עונש **תחולט התמורה שקיבל או שווייה הכספי**.

מקרה לדוגמה - ביטול כתב אישום ללקוח המשרד שהואשם בעבירות העסקה והלנה של שוהים בלתי חוקיים בנסיבות מחמירות

נגד לקוח המשרד, בעלים ומנהל של מסעדה באזור המרכז, הוגש כתב אישום שייחס לו הלנה והעסקה של מספר שוהים בלתי חוקיים בנסיבות מחמירות. בעקבות ייצוג משרדנו, הוחלט במדור תביעות נתניה לחזור בהם מכתב האישום לאור פגמים ראייתיים של ממש בתיק החקירה, תוך ביטול המשפט שהתנהל נגדו בבית משפט השלום בנתניה.

עם הגעת הלקוח למשרדנו, צוות עורכי הדין שלנו החל לאסוף את מכלול הפרטים והמסמכים הרלוונטים להוכחת חפותו וכן לדלות את מלוא האינפורמציה שיכלה לסייע בבניית קו ההגנה הדרוש ואשר הצדיק לטעמנו את חזרת התביעה מכתב האישום שהוגש נגדו.

משרדנו טען למספר רב של פגמים ראייתיים בתיק וכן עמד על מכלול נסיבות ביצוע העבירה והעובדה שרישום פלילי צפוי היה להוביל לפגיעה בכל רבדי חייו.

17/07/2024

077-5006206

052-6885006

בעקבות כך ולאחר בחינת מכלול החומר, הוחלט במדור תביעות נתניה לאמץ את טענותינו בדבר ביטול כתב האישום נגד הלקוח ומבלי שיוותר לחובתו כל רישום פלילי.

יודגש, כי ככל והתביעה לא הייתה נענית לבקשתנו לסגור את התיק, בפועל לקוח המשרד היה ממשיך לעמוד לדין פלילי. כמו כן, במידה והיה מורשע בעבירות בהם הואשם, הוא היה צפוי לעמוד בפני סיכון עונשי גבוה.

להלן העתק חלקי בלבד מכתב האישום והחלטת בית משפט השלום בנתניה בעניינו של הלקוח. מפאת החיסיון והשמירה על פרטיותו, פרטיו המזהים ומידע חסוי אחר הושמטו:

לנאשמים 1,2

1. הלנת/העסקת 2 שבי'חים ומעלה - עבירה לפי סעיף 12ב(א)3 לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב - 1952
2. הלנת שבי'ח במטרה להעסיקו - עבירה לפי סעיף 12ב(א)3 לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב - 1952
3. הלנה והעסקה בנסיבות מחמירות: הלנה או העסקה של תושב זר כאמור בסעיף 12ב(א) למשך יומיים רצופים או יותר - עבירה לפי סעיף 12ב(א)2 לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב - 1952

ג. עדי התביעה:

1. מור זרוביאן (מ.א : 1087279) - משטרת ישראל, חבל עמק חפר ,
2. יניב צוייג (מ.א : 1014158) - משטרת ישראל, חקירות שדות שרון , רח הרצל 40 קדימה/צורן
3. אסף בזיני (מ.א : 1249325) - משטרת ישראל, חקירות שדות שרון , רח הרצל 40 קדימה/צורן
4. אקאלו פנטה - המנהל האזרחי - תע"צ
5. אורנה גרון - משרד הפנים, רשות האוכלוסין וההגירה - תע"צ

 עו"ד
 מפקח רוני אלסטר
 תובעת מכח מינוי מפכ"ל

ה' חשון תשע"ט
14 אוקטובר 2018

הודעות לבית משפט

* בהתאם לסעיפים 15 ו 15א' לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב - 1982, מודיעה המאשימה כי ישנה אפשרות שהתביעה תעתור למאסר בפועל בנוגע לנאשמים: 1,2

17/07/2024

077-5006206

052-6885006

בית משפט השלום בנתניה

25 פברואר 2019

ת"פ 10-18- [redacted] מדינת ישראל נ' [redacted]

לפני כבוד השופט עמית פרייז

המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשמים

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד תמרה ולדמן מימון
הנאשמים וב"כ עו"ד אסף דוק ועו"ד רביד כהן

פרוטוקול

ב"כ הנאשמים:

שנינו מייצגים את שני הנאשמים.

הכרעת דין

ביחס לנאשם 1 הריני מורה על ביטול כתב האישום טרם הקראה וללא צו להוצאות.

17/07/2024

ע"ד אסף דוק

077-5006206

ת. 052-6885006

דוגמה נוספת לתיק שנוהל על-ידי משרדנו - סגירת תיק מחוסר אשמה לבעל עסק שהואשם בהעסקת שוהה בלתי חוקי

לקוח המשרד, איש עסקים מוכר שעשה עלייה לאחרונה לישראל, נעצר כאחרון העבריינים ונלקח למשטרת לב תל אביב בחשד להעסקת שוהה בלתי חוקי באחד מבתי העסק שלו בעיר. הלקוח הכחיש מן ההתחלה את החשד שיוחס לו, תוך שהציג מסמכים המאשרים את טענותיו בדבר העסקת אותו עובד כחוק.

בחלוף הימים ובעקבות ייצוג משרדנו, החליטה משטרת ישראל לקבל את טענותינו ולהורות על סגירת התיק נגדו מחוסר אשמה פלילית ובכך לנקות את שמו מהמיוחס לו ולמחיקת הרישום הפלילי שנותר לחובתו.

להלן העתק הודעת המשטרה בדבר סגירת תיק החקירה נגד הלקוח מחוסר אשמה פלילית. מפאת החיסיון והשמירה על פרטיותם פרטיהם המזהים במסמכים הושמטו:

17/07/2024

077-5006206

052-6885006

29/6/20

בתיק 76/2019 מר [REDACTED] נחקר באזהרה
כחשוד בתאריך 8/12/19.

בתאריך 3/5/20 התיק נסגר "אין אשמה פלילית" עבור הנ"ל.

הנ"ל יוכל להוציא בעצמו "תעודת יושר" (תדפיס מידע פלילי) והתיק הזה לא יופיע ברישומיו.

תחנת לב ת"א

זומנת לחקירה בחשד להעסקה או להלנת תושב זר? אל תוותר על זכותך להיוועץ בעורך דין טרם החקירה

גם אם אתה אדם נורמטיבי, זה ששומר על החוק, לא מעשן, לא שותה, זה שנוהג עם שתי הידיים על ההגה ותמיד

17/07/2024

077-5006206

052-6885006

שם חגורה, עובד בעבודה מסודרת, בעל משרה מכובדת, לעיתים אפילו ידוע בציבור, משתדל לכבד את הזולת ולא לעבור על החוק - פתאום, ביום בהיר אחד וללא הכנה מוקדמת אתה יכול למצוא את עצמך בנקל תחת חקירה במשטרה בגין חשד בלבד למעשה שביצעת לכאורה, ומכאן העלילה יכולה רק להסתבך אם לא תשמור על כלל היסוד האחד - התייעצות עם עורך דין פלילי טרם החקירה. לכן, כדאי להתכונן לחקירה ברצינות רבה, אף אם אתה בטוח בצדקתך. חשוב לקבל ייעוץ לפני חקירה מטעם עורך דין פלילי מנוסה ללא קשר למסגרת שבה היא נערכת. החקירה היא השלב הראשון בהליך הפלילי. לפעמים האמת היא פתלתלה ומעורבות האדם אינה כפי שהוא סבור מראש. החוקרים ינסו למשוך אותו במילים, לשכנע אותו על מעורבותו ולאסוף עדויות וראיות.

יש לדעת כיצד להיערך לחקירה בתבונה, הן מבחינת מידע וזכויות אזרחיות וכלה בטקטיקות של חקירה וכיצד להתגונן בפניהם. הניסיון מוכיח כי אדם שקיבל ייעוץ מקצועי עוד לפני החקירה, לא איבד את שלוותו, יכול היה לענות על השאלות בקור רוח ופעמים רבות הדבר היטה את הכף לטובתו. גם אם מדובר בנחקר שבוודאות אשם, הרי החקירה משמעותית מאוד להמשך ההליך שיבוא לאחר מכן, וכל דבר שייאמר בחקירה עלול להשפיע על עתידו.

זכור, כל אמירה, תגובה או הודאה בזמן החקירה - גורליים להמשך ההליך הפלילי נגדך. משכך, כל מה שתאמר בחקירתך עשוי לשמש נגדך בבית המשפט, ומה שהיית אמור לציין במהלך החקירה ולא ציינת - **לא תוכל לטעון במועד מאוחר יותר**, שכן ידובר בגרסה כבושה שמשקלה הראייתי נמוך למדי לדעת בתי המשפט.

נוכח חשיבותה הרבה של החקירה ונוכח ההשלכות מרחיקות הלכת שעשויות להיות לה על המשך ניהול ההליך נגדך, חשוב שתיוועץ עם עורך דין פלילי מנוסה ומקצועי טרם החקירה. דע - כי התייעצות משפטית עוד בטרם הגעתך לחקירה עדיפה על פני יעוץ בדיעבד ותיקון טעויות שנעשו במהלך החקירה.

חשיבות איכות הייצוג המשפטי בהתמודדות עם כתב אישום בגין העסקה והלנה של תושב זר

כתב אישום פלילי מוגש לבית משפט השלום באזור בו התרחש האירוע ומייחס לנאשם ביצוע עבירה פלילית מסוג העסקה או הלנת תושב זר בהתאם לנסיבות המקרה.

בכל מקרה ובו אתה חשוד או מואשם בהעסקה או הלנה של שוהים בלתי חוקיים, עליך להיעזר בעורך דין פלילי מנוסה שיידע כיצד לנווט בין האפשרויות השונות שהחוק מאפשר לו ויפעל ככל האפשר לביטול ההליך הפלילי נגדך או לכל הפחות יחתור לסיומו במינימום נזק עבורך. ככל שתקדים לפנות לייצוג משפטי מקצועי כך יגדל הסיכוי לבטל את כתב האישום, להוביל לתיקון כתב האישום, לקדם אפשרות של זיכוי מהעבירה או לחילופין להשיג עסקת טיעון מקלה.

הדין הפלילי סבוך, מורכב ומאפשר טווח פעולה רחב. כמעט כל אחד מהשלבים בהליך הפלילי יכול להוות שלב יציאה ממנו ולהיפך, מניעת יציאה ממנו. היוועצות בעורך דין הינה קריטית לאורך כל שלביו של ההליך הפלילי המתנהל נגדך. עורך הדין שייצג את האינטרסים שלך יוכל עוד משלביו הראשונים של ההליך לסכל את האפשרות

17/07/2024

077-5006206

052-6885006

שתואשם או תורשע בהאשמות שווא וכן במקרים מסוימים אף להביא לביטול ההליך הפלילי שנפתח נגדך. בכל מקרה של חשד בביצוע או מעורבות בעבירה פלילית, הצורך בייעוץ משפטי מקצועי הוא הכרחי. עורך הדין יוכל להקטין את כובד הראיות נגדך ולהביא לתוצאות המיטביות בתיק בכך שיסייע לך לגבש גרסה עקבית שעשויה להיות ההבדל בין הרשעה לזיכוי.

צוות עורכי הדין שלנו, ביניהם גם יוצאי הפרקליטות השונות ורשויות האכיפה, פועל במקצועיות ומסירות על מנת ולהגן על זכויותיך. המשרד מונה צוות אנשים מוכשר וייחודי המתורגל בחשיבה "מחוץ לקופסה" למציאת פתרונות מקוריים ופועל תמיד למען לקוחותיו ללא מורא ובנאמנות, תוך לחימה עיקשת, רציפה ובלתי מתפשרת במנגנונים השונים עד לכיבוש היעד לשביעות רצון המטופל. במידה וזומנת לחקירת משטרה או הוגש נגדך כתב אישום בעבירה של העסקה או הלנת שוהה בלתי חוקי, פנה ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או השאר פרטים ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.